

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de către avocata Ana Beriozchin, în interesele Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Silviei Popa, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Gatman, lui Igor Garabagiu, Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatîi și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Nicolau, Svetlana Cujbă, Iulia Dimitriu, Silvia Popa, Raisa Racicovscaia, Emilia Karvațkaia, Iustina Franțuz, Tatiana Cebotari, Natalia Gatman, Igor Garabagiu, Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatîi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-908/24

NR. PIGD 2-23032581-01-2ra-25072024)

Recursuri declarate după 01 septembrie 2023. Recursurile sunt vădit neîntemeiate. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – jud. S. Cușnir
Curtea de Apel Chișinău – jud. I. Țurcan, D. Dolghieru, A. Malîi

09 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de către avocata Ana Beriozchin, în interesele Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Silviei Popa, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Gatman, lui Igor Garabagiu, Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatîi și Ministerul Justiției al RM,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Gheorghe Stratulat,
Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 martie 2023, avocata Ana Beriozchin, în interesele Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Silviei Popa, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Gatman, lui Igor Garabagiu, Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatîi a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii Ministerul Educației și Cercetării, IP Școala Profesională nr. 4, Primăria mun. Chișinău, Agenția Servicii Publice, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și prejudiciului moral (f. d. 4-14, 139, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, avocata Ana Beriozchin, în interesele reclamanților Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Silviei Popa, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Gatman, lui Igor Garabagiu, Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatîi a indicat că reclamanții sunt angajații Școlii Profesionale nr. 4 și domiciliază în construcția XXXXX, XXXXX, care are statut de cămin pentru celibatari și nu are înregistrare juridică în Registrul bunurilor imobile.

3. A relevat că prin hotărârea Guvernului RM nr. 625 din 13 iulie 2010, acest bun imobil a fost declarat proprietate a statului RM și s-a transmis la balanța Ministerului Educației și în gestiunea Școlii Profesionale nr. 4.

4. A indicat că în anul 2015, au inițiat un proces de judecată împotriva Ministerului Educației, care prin hotărârea din 23 mai 2016 a Judecătoriei

Botanica, mun. Chișinău, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Elena Nicolau, Svetlana Cujbă, Iulia Dimitriu, Silvia Popa, Igor Garabagiu, Raisa Racicovscaia, Emilia Karvațkaia, Sava Franțuz, Tatiana Cebotari, Natalia Gatman, Ion Cușciac, Iurie Bargan, Ion Gorbatii. S-a recunoscut dreptul de folosință a reclamanților asupra odăilor din căminul 1 (lit. A), actuala construcție (02) din XXXXX, după cum urmează: odăile 15, 16 – lui Svetlana Cujbă; odăile 13, 14 - lui Iulia Dimitriu; odăile 81, 82 – Elena Nicolau; odăile 59, 60 – Silvia Popa; odăile 57, 58 – Igor Garabagiu; odăile 40, 41 – Raisa Racicovscaia; odăile 3, 4 – Emilia Karvațkaia; odaia 18 – Sava Franțuz; odăile 62, 63 – Natalia Gatman; odăile 42, 43 – Ion Cușciac; odăile 79, 80 – Tatiana Cebotari; odăile 45, 46 – Iurie Bargan; odăile 20, 21 – Ion Gorbatii.

5. Prin decizia din 19 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ministerul Educației și menținută hotărârea din 23 mai 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

6. Prin decizia din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, au fost menținute hotărârile instanței de fond a instanței de apel, în partea pretențiilor ce țin de recunoașterea dreptului de folosință a spațiilor locative, obligarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării să înainteze un demers către Consiliul Municipal Chișinău privind schimbarea statutului căminului pentru celibatari din XXXXX în casă de locuit și un demers către Primarul General al mun. Chișinău privind eliberarea ordinelor de repartiție pentru domicilierea permanentă. Iar în partea ce ține de recunoașterea dreptului la privatizarea spațiului locativ instanța a declinat competența Consiliului Municipal Chișinău.

7. A mai indicat că, prin demersul nr. 08/5-09/2421 din 20 iulie 2018, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a solicitat Consiliului Municipal Chișinău să modifice statutul juridic al căminului din XXXXX în casă de locuit și să elibereze ordine de repartiție pentru domiciliere permanentă persoanelor vizate în hotărâre.

8. Ulterior, la 14 august 2018, reclamanții au depus cerere către Consiliului Municipal Chișinău și Primarului General, prin care au solicitat executarea hotărârii judecătorești.

9. La 17 octombrie 2018, Direcția Generală, Locativ-Comunală și Amenajare a comunicat reclamanților că pentru perfectarea proiectului de decizie privind modificarea statutului juridic de cămin și eliberarea ordinelor de repartiție urmează să prezinte inițial documente, și anume planurile încăperilor eliberate de Serviciul cadastral editorial Chișinău, dosarul tehnic a imobilului, avizul Agenției Ecologice Chișinău a Inspectoratului Ecologic de Stat, avizul Centrului Municipal de Medicină Preventivă, avizul Direcției de Salvatori și Pompieri al Direcției Situații Excepționale Chișinău.

10. A susținut că reclamanții s-au adresat Serviciului Cadastral Chișinău în vederea executării lucrărilor cadastrale, și anume, a planurilor locuințelor, însă Departamentul Cadastru, Serviciul cadastral Chișinău a refuzat întocmirea planurilor locuințelor și a dosarului de inventariere tehnică, iar prin scrisoarea nr. 01/col-712/18 din 20 septembrie 2018, ASP le-a comunicat că executarea lucrărilor cadastrale poate fi efectuată la solicitarea proprietarului sau a titularilor de drepturi reale cu acordul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, deoarece potrivit Hotărârii Guvernului nr. 652 din 13 iulie 2010, bunul imobil se afla la balanța Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

11. A explicat că la 23 octombrie 2018, reclamanții au depus cerere către Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, prin care au solicitat să li se permită efectuarea lucrărilor cadastrale prin întocmirea planurilor locuințelor, să înregistreze bunul imobil în registrul bunurilor imobile și să solicite eliberarea avizelor solicitate de autoritatea publică locală, iar la 26 octombrie 2018, au depus și o cerere similară Școlii Profesionale nr. 4.

12. Prin răspunsul din 29 noiembrie 2018, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a comunicat că a executat întocmai hotărârea instanței de judecată și că nu a fost obligat să elibereze avizele, iar în privința înregistrării construcției XXXXX din XXXXX, a menționat că nu este competent și această acțiune urmează a fi realizată de către instituția de învățământ în a cărei gestiune se află construcția.

13. A relevat că la 17 iulie 2019, reclamanții au notat în Registrul bunurilor imobile dreptul de folosință a spațiului locativ, iar la 11 iulie 2019, au depus o acțiune în contencios administrativ, prin care au solicitat: obligarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării să înregistreze construcția (02) situată pe terenul cu nr. cadastral XXXXX din XXXXX în Registrul Bunurilor

Imobile, obligarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, să elibereze acordul său pentru efectuarea lucrărilor cadastrale în vederea întocmirii planurilor locuințelor și dosarului cadastral, obligarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării să solicite Agenției Ecologice, Agenției pentru Supraveghere Tehnică, Centrului Municipal pentru Medicină Preventivă avizele pentru schimbarea statului juridic al construcției și repararea prejudiciului moral în mărime de 3 000 de lei pentru fiecare reclamant.

14. Prin hotărârea din 25 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea enunțată a fost respinsă. Ulterior, prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, hotărârea primei instanțe a fost menținută, iar prin decizia din 14 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul a fost respins ca inadmisibil.

15. A specificat că la 15 decembrie 2021, reclamanții au obținut acordul IP Școala Profesională nr. 4 pentru efectuarea lucrărilor cadastrale și la 30 decembrie 2021, Svetlana Cujbă, Elena Nicolau, Iustina Franțuz, Silvia Popa și Iulia Dimitriu au depus repetat cereri către Agenția Servicii Publice privind efectuarea lucrărilor cadastrale, achitând câte 1 310 de lei pentru servicii cadastrale și au primit refuz din motiv că construcția în care locuiesc nu este înregistrată în Registrul bunurilor imobile.

16. Ulterior, la 31 martie 2022, IP Școala Profesională nr. 4 a depus actele pentru înregistrarea construcției litigioase, însă a primit refuz la Agenția Servicii Publice, și au depus repetat cerere în data de 07 iunie 2022.

17. La 14 iulie 2022, reclamanții s-au programat pentru a treia oară pentru efectuarea lucrărilor cadastrale la nivel de încăperi, însă au aflat că înregistrarea construcției după Școala Profesională nr. 4 a fost respinsă, deoarece lipsește actul de predare-primire a construcției de la Ministerul Educației către Școala Profesională nr. 4, iar documentele eliberate de Ministerul Educației conțin inexactități.

18. La 31 ianuarie 2023, reclamanții au solicitat de la Ministerul Educației și de la Școala Profesională nr. 4 informații privind înregistrarea construcției locative, iar prin răspunsul nr. 08-01/14 din 16 februarie 2023, IP Școala Profesională nr. 4 a comunicat reclamanților, că a solicitat suportul Ministerului Educației în vederea soluționării problemei la înregistrarea bunului imobil, însă nu au primit un răspuns, Ministerul nu a oferit un răspuns.

19. A mai indicat că reclamanții au solicitat de la Primăria mun. Chișinău să li se ofere informații privind cererea lor de eliberare a ordinelor de repartiție, iar prin răspunsul nr. 1-08/1- 416 din 17 februarie 2023, Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a comunicat reclamanților că, pentru elaborarea unui proiect de decizie privind schimbarea statutului juridic a căminului, un set de acte urmează a fi prezentat de către proprietar/angajatorul care a instalat locatarii în spațiul locativ departamental, cât și individual de fiecare familie separat.

20. Astfel, a menționat că temei pentru intentarea prezentei acțiunii constituie încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a unei hotărâri judecătorești irevocabile privind eliberarea ordinelor de repartiție pentru locuințele, deoarece hotărârea judecătorească din 23 mai 2016 se află spre executare în ordine administrativă din data de 14 august 2018 și nu este executată până în prezent.

21. A susținut că reclamanții cu privire la pretenția privind încasarea prejudiciului moral, în absența unui ordin de repartiție, se află într-o situație de incertitudine privind locuințele lor și au un sentiment profund al nedreptății în raport cu neexecutarea unei hotărâri judecătorești favorabile, datorită absenței sprijinului din partea statului. Or, atribuirea locuințelor conform prevederilor legale în vigoare la data examinării cauzei, au avut ca scop protecția socială a cadrelor didactice și crearea condițiilor decente de trai familiilor lor, iar reclamanții au investit resurse financiare proprii considerabile în aceste locuințe.

22. A invocat că miza pentru reclamanți este una majoră, deoarece ține de respectarea drepturilor inerente la un trai decent.

23. A specificat că quantumul solicitat a prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei pentru fiecare reclamant este estimat în acord cu cauzele similare privind neexecutarea hotărârilor judecătorești.

24. În drept, avocata Ana Beriozchin, în interesele reclamanților și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 2, 3, 4, 5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 6 alin. (1) al

Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art.1, 11 pct. b) din Codul de executare, art.12, 16, 70, 166, 167 din Codul de procedură civilă.

25. Avocata Ana Beriozchin, în interesele reclamanților a solicitat constatarea încălcării dreptului lor la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 2-3753/15 din 23 mai 2026, repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei, pentru fiecare reclamant și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 000 de lei, pentru fiecare reclamant.

26. Prin încheierea din 25 iulie 2023, a fost dispusă înlocuirea reclamantului Sava Franțuz decedat, cu succesorul lui în drepturi Iustina Franțuz (f. d. 205-206, vol. I).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

27. Prin hotărârea din 31 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat încălcat dreptul Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Siliviei Popa, a lui Igor Garabagiu, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Gatman, a lui Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatfi la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 23.05.2016 a Judecătoriei sec. Botanica, mun. Chișinău, în perioada 14.08.2018-31.07.2023. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Siliviei Popa, a lui Igor Garabagiu, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Catman, a lui Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatfi, suma de 7000 (șapte mii) lei, pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin această încălcare, și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 (două mii) lei pentru fiecare. În rest, cerințele cu privire la încasarea prejudiciului moral au fost respinse ca neîntemeiate (f. d. 216-217, 231-246, vol. II).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

28. La 07 august 2023, Ministerul Justiției al RM a declarat apel nemotivat, împotriva hotărârii din 31 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 222-223, vol. I), iar la 29 decembrie 2023, a prezentat

apelul motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca tardivă (f. d. 31-36, vol. II).

29. La 23 august 2023, avocata Ana Beriozchin, în interesele reclamantilor a declarat apel nemotivat, împotriva hotărârii din 31 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 224-230, vol. I), iar la 28 decembrie 2023, a prezentat apelul motivat, solicitând admiterea apelului, modificarea hotărârii instanței de fond, în partea repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei, pentru fiecare reclamant și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 000 de lei, pentru fiecare reclamant (f. d. 12-16, vol. II).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

30. Prin decizia din 04 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de avocata Ana Beriozchin, în interesele Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Silviei Popa, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Gatman, lui Igor Garabagiu, Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatfi și menținută hotărârea din 31 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Silviei Popa, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Gatman, lui Igor Garabagiu, Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatfi suma de a câte 500 (cinci sute) de lei pentru fiecare reclamant, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în instanța de apel (f. d. 93-94, 95-116, vol. II).

31. Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, reieșind din faptul că, prin tergiversarea executării hotărârii din 23 mai 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău și prin prisma circumstanțelor elucidate din materialele cauzei, termenul rezonabil la executarea a hotărârii irevocabile a fost depășit, perioada de neexecutare fiind una îndelungată, deoarece a început de la 14 august 2018, care se caracterizează prin neeliberarea ordinului de repartiție pentru locuințele reclamantilor.

32. Instanța de apel a reținut ca apelanții/reclamanți au avut un rol activ în executarea hotărârii favorabile lor și au făcut multiple demersuri și acțiuni vizavi de autoritățile statului pentru a o executa, pe când autoritățile responsabile au manifestat indiferență și pasivitate, iar hotărârea judecătorească rămâne neexecutată până în prezent.

33. La fel, instanța de apel a constată că nu pot fi reține argumentele și pretențiile reclamanților/apelanți cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, or, în opinia instanței, aceasta este una excesivă și prin natura sa, tinde de a se caracteriza printr-o îmbogățire nejustificată suficient.

34. De altfel, deși neexecutarea hotărârii judecătorești durează o perioadă mai mare 4 ani, timp în care creditorilor le-a fost cauzat un anumit stres și frustrare, instanța de apel a apreciat ca întemeiată soluția primei instanțe cu privire la încasarea în beneficiul apelanților/reclamanți, a prejudiciului moral în limita sumei de 7 000 lei pentru fiecare, această sumă fiind apreciată ca rezonabilă, reprezentând o satisfacție echitabilă a prejudiciului moral cauzat reclamantului.

35. În aceeași ordine de idei, instanța de apel a considerat irelevante argumentele avocatei Ana Beriozchin, în interesele apelanților cu privire la aspectul diminuat al cuantumului prejudiciului moral în raport cu perioada îndelungată de executare a hotărârii judecătorești, or, după cum a fost stabilit supra, în vederea executării Hotărârii din 23 mai 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, de către autorități totuși s-a încercat a efectua anumite acte.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

36. La 25 iulie 2024, avocatul Ana Beriozchin în interesele recurenților a declarat recurs împotriva deciziei 04 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea în care a fost respinsă cererea de apel a apelanților, precum și modificarea hotărârii primei instanțe în ceea ce privește încasarea prejudiciului moral. Se solicită ca din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, să se încaseze, în beneficiul reclamanților prejudiciul moral în sumă de 50 000 de lei pentru fiecare, cheltuielile de asistență juridică în apel în sumă de

1 000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în recurs în sumă de 2 000 de lei pentru fiecare (f. d. 120-127, vol. II).

SOLICITAREA RECURENȚILOR, reprezentați de avocata Ana Beriozchin

37. În motivarea recursului, avocata Ana Beriozchin în interesele recurenților a invocat prevederile art.432 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), care reglementează că recursul poate fi admis dacă interpretarea legii contrar jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

38. La 01 august 2024, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei 04 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești anterioare și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea, ca neîntemeiată (f. d. 142-145, vol. II).

SOLICITAREA RECURENTULUI Ministerul Justiției al Republicii Moldova

39. În motivarea recursului, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că instanța de fond cât și instanța de apel au apreciat arbitrar probele și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele de fapt și de drept importante pentru soluționarea justă a cauzei.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

40. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

41. Completul de judecată conchide că recurentul s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost notificată reprezentantului recurenților, avocata Ana Beriozchin, și Ministerului Justiției al Republicii Moldova în mod electronic, la 17 iulie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 117, vol. II), iar cererile de recurs au fost depuse

la 25 iulie 2024 și respectiv la 01 august 2024 (f. d.120-127, 142-145, vol. II).

42. Ulterior, în adresa avocatei Ana Beriozchin, în interesele recurenților, Ministerului Justiției al RM, Ministerului Educației și Cercetării, IP Școala Profesională nr.4, Primăriei mun.Chișinău și Agenției Servicii Publice au fost expediate copiile recursurilor declarate de avocata Ana Beriozchin, în interesele recurenților, și de către Ministerului Justiției al RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizele de recepție anexate la materialele dosarului (f. d. 157-158, vol. II).

43. La 20 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Ministerul Educației și Cercetării, a depus referință la recursul declarat de Ministerului Justiției al RM, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

44. La 17 martie 2025, avocata Ana Beriozchin, în interesele recurenților, a depus referință la recursul declarat de Ministerului Justiției al RM, solicitând să fie respinsă cererea de recurs ca inadmisibilă.

45. La 19 martie 2025, prin intermediul poștei electronice, Ministerul Educației și Cercetării, a depus referință la recursul declarat de avocata Ana Beriozchin, în interesele recurenților, solicitând respingerea cererii de recurs.

46. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, IP Școala Profesională nr.4, Primăriei mun.Chișinău și Agenției Servicii Publice, nu au făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

47. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

48. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

49. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

50. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursurilor, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

51. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

52. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

53. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în cererile de recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția

pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural. Mai mult, deși recurenta a invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, precum că aprecierea probelor ar fi fost vădit nerezonabilă, în conținutul cererilor de recurs, avocata Ana Beriozchin, în interesele recurenților și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu au indicat concret care probă anume ar fi fost apreciată vădit nerezonabil și nici sub ce aspect pretinsele probe ar fi fost apreciate astfel.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că cererile de recurs depuse de avocata Ana Beriozchin, în interesele recurenților și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, conțin obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, în apel care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

56. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

57. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții

Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

58. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

59. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

60. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

61. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursurile declarate de avocata Ana Beriozchin, în interesele Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Silviei Popa, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Gatman, lui Igor Garabagiu, Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatîi și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca fiind inadmisibile.

62. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile depuse de către avocata Ana Beriozchin, în interesele Elenei Nicolau, Svetlanei Cujbă, Iuliei Dimitriu, Silviei Popa, Raisei Racicovscaia, Emiliei Karvațkaia, Iustinei Franțuz, Tatianei Cebotari, Nataliei Gatman, lui Igor Garabagiu, Ion Cușciac, Iurie Bargan și Ion Gorbatî și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 04 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Oxana Parfeni